

Jacqui se zazmítila v jejích pažích, protože usnula, ale hned okamžíček nato se probudila, uchem se vmáčkla přímo do mezírky mezi Francesinými řadry a znovu se napojila na tep jejího srdce.

„To bude dobré, andílku,“ zapředla Frances. „Všechno bude dobré.“

Michel Faber - Někdy prostě prší

Ryby

Janet poslední dobou nechávala dceru spát u sebe v posteli. Dětští psychologové by ji od toho asi zrazovali, kdyby tu ještě nějací zbyli, ale její dcera pořád potřebovala pomoc.

Janet se snažila Kif Kif donutit, ať spí sama, ale holčička pak pokaždé kříčela ze zlých snů o bůhvíčem – nejspíš o žralocích. Teď spala beze snů, stočená v křivce jejího pasu.

Kolem celé posteče se od podlahy ke stropu napínala jemná drátěná tkanina a ve světle svíčky pableskovaly vzpěry i vstupní zip. Janet před šelestěním sítě zavřela oči a pokusila se usnout, k ničemu to ale nebylo; pořád ji sžíraly obavy, že se k ní něco snaží prokousat dráty nebo pláteným páskem zipu, že otevře oči a uvidí...

Otevřela oči. Všechno bylo při starém.

Ve vzduchu se pořád vznášelo nějakých třicet čtyřicet rybek (že by právě vylíhlí pyskouni? – v té tmě se to jen těžko dalo poznat), které čas od času neohrabaně narážely na drátěnou síť a snažily se dostat dovnitř. Z hejna se houpavě odpoutala jedna rybka, namířila si to nahoru a odrazila se od stropu.

Janet z krabice na klíně vytáhla další doutník, i když by dala přednost cigaretě, toužila po ní přímo bolestně.

Zapálila sirku: ryby se rozprchly. Pokoj ožil zářivými tělíčky poletujícími kolem nábytku, srážejícími bibeloty z poliček a mizejícími v temných koutech. Takřka okamžitě ovšem vypluly zpátky k sítí a znovu se ozvalo charakteristické šestění: tik tik tik. Kif Kif se ošila ve spánku a zaryla Janet do boku malé tvrdé lopatky šestiletého dítěte.

„To je dobré,“ zamumlala Janet a pohladila ji přes perinu. „Není se čeho bát.“

Příštího rána si Janet a Kif Kif oblékly maskáče, aby mohly odejít z domu. Ryby, které teď ležely mrtvé s otevřenými tlamičkami na podlaze ve všech místnostech, se dostaly dovnitř úzkou škvírou mezi venkovními dveřmi a podlahou předsíně. Zatímco spaly, někdo zvenčí vypáčil malou dřevěnou plaňku, kterou tam Kif Kif každou noc dávala.

Neuplynul jediný týden, aby nezažily podobnou ubohou sabotáž; přívrzenci Církve Armagedonu (zkráceně „Armády“) jen neradi prošli kolem domu, aniž by se pokusili propagovat svou věc. Co se velkých útoků týče, Janet i Kif Kif měly prozatím štěstí. Za poslední rok jen jednou našly dům po návratu násilně otevřený: všechna okna a dveře vysazené, všechno jídlo a šatstvo ukradené. Na stěně v ložnici mokvalo jako krev graffiti, jedno z hesel Armády: PRVNÍ BUDOU POSLEDNÍMI!

Toho hrozného dne hlídal Kif Kif s mačetou, zatímco Janet obnovovala obranné linie. Na sklonku odpoledne byla ta pětiletá holka pocákaná rybí krví a bahmem, ačkoli na ni nezátočilo nic zvlášť nebezpečného. Většina ryb, které zranila, odplavala umrít do opuštěných budov a vypálených aut, některé však byly posekané tak vážně, že se domotaly k zemi a tam sebou na rozpadajícím se asfaltu házely tak dlouho, dokud nezemřely. Když Kif Kif navrhla, že by se ty ryby třeba měly odnést do Vývařovny ke zpracování, Janet strachy rozklepanou dcerku objala a rozplakala se.

Dnes za sebou Janet a Kif Kif zamkly tak tiše, jak jen to šlo, protože poslední dobou zněly zvuky mnohem hlasitěji než tenkrát, když ještě byla auta a továrny a lidí běhali.

Milióny mořských tvorů se pohybovaly nehloučně. Z rozbitých oken bez varování bleskově vyrážela hejna barakud. Na kapotách zrezivělých aut se plazily hvězdice. Chobotnice zpomaleně metaly vzduchem přemety a chapadly se při tom vždy na okamžik dotýkaly špiček plotů s ostnatým drátem a nejvyšších bodů markýz. I výkřik útočícího žraloka s tlamou rozšklebenou od ucha k uchu byl obscéně tichý, takže vůbec nemělo smysl mít uši nastražené, i když to člověk stejně dělal.

Janet a Kif Kif opatrně klusem prokličkovaly ulicemi, aby zmátlý případně příslušníky Armády, kteří by je mohli zahlednout. Přirozeně, jednoho dne může Armáda přestat kočovat a soustředí se na každý obydlený dům, na který náhodou natrefí – využijí každé příležitosti, kdy zůstane prázdný, až nakonec jeho obyvatele zabije to, čemu oni říkali Svatý návrat přírody.

Bylo ovšem také dost dobře možné, že jednoho dne Armáda pozmění články víry, aby věřícím umožnily zabíjet a oni tak nemuseli čekat, až se o to postará Svatý návrat přírody.

„Už jsme dost daleko,“ hlesla Janet. V suchém šedém vzduchu jí šly od úst obláčky dechu.

Kif Kif odhodila plastový pytel s mrtvými pyskouny do škarpy, kde se roztrhl o ostrý okraj polámaného invalidního vozíku. Z kanálu vyplul velký úhoř a začal klouzat vzduchem k vysypaným mrtvolkám.

„Máš hlad?“

„Hmm.“

Na zpáteční cestě z Vývařovny bylo Janet i Kif Kif teplo a obě měly spoustu energie, protože je v žaludku hrálo

jediné teplé jídlo ve městě, a tak k domovu skákaly a hopsaly. Všude kolem nich se hemžily rybky všech barev a tvarů, neboť je ten hluk vyplašil z obvyklých lovišť. Kapr okusoval plankton uhnízděný uvnitř odkrytého motoru auta. Barakuda kroužila kolem malého delfína, který se zamotal do markýzy obchodu a pošel tam hladky. Nad jejich skloněnými hlavami proplul středně velký rejnok manta a usadil se na zdi továrny. Pomalu klouzal podél linie čerstvě nastříkaného graffiti (PRO VŠECHNY TVORY, KTEŘÍ TOTO DOKÁŽOU PŘEČÍST: VAŠE DNY NA ZEMI JSOU SEČTENY!) a zakrýval jedno slovo za druhým. Na přání dcerky Janet nápis zopakovala nahlas.

„On to čte,“ ušklíbla se Kif Kif a rozesmála tím Janet. Obě věděly, že rejnok vlnkou barvu pokládá za něco pozitivního a zítra ráno bude ležet na zemi tlamou vzhůru, načež jej nejspíš objeví příslušníci Armády a snědí ho. Vzhledem k tomu, že členové Církve Armagedonu neměli žádný protějšek podzemní Vývařovny, jež díky posíleným konzervovaným potravinám udržovala Janet, Kif Kif a další Nevěřící při životě, museli se živit rybařením; občas bylo vidět armádní sítě klenoucí se mezi budovami ve složitých vrstvách.

Povídalo se, že členové Armády ve skutečnosti nejdí nic z konzerv či balíčků, které si odnášeli z domů, do nichž se vloupali. Zdálo se, že je pouze konfiskují, aby Nevěřící připravili o netér výhodu. Tak jako Nevěřící s chutí rozbíjeli skořápku domu, aby dovnitř mohla veplovat pomsta přírody, nechávali zmizet jídlo jakožto signál, že se o ně Bůh již není ochoten postarat. Přinejmenším ne pro lidi; pro vše, co plulo, toho bylo k snědku spousta.

Armáda přijímalala Boží hněv s bizarním nadšením a rozhodně stála na straně ryb. Sotva byste ve městě našli ve-

řejnou budovu, která by nebyla poznamenaná jejich nejběžnějším graffiti: NECHAŤ SUCHÁ ZEM ZMÍZÍ!

„Trošku tišeji, Kif.“

Janet a Kif Kif se blížily ke svému domovu. Zvedl se štiplavý vítr, který zaváněl velkými, zpola sežranými rybami. Znechucená Janet pokrčila nos. Sáhla po Kif Kif a vzala si ji za chůze do náruče.

„Promiň, že to tak smrdí,“ řekla Janet, ale když se podívala na poklidný, nepřítomný výraz na dcerčině tváři, uvědomila si, že ta omluva byla zbytečná: Kif Kif ten puch nejspíš ani nezaregistrovala.

Janet trpce uvažovala, že její dcera vyrostla ve světě, který smrdí jako rasův pytel. Kif Kif nikdy nenasála vzduch, který by nebyl poskvrněn rozkladem. Nikdy neviděla ovoce na stromě nebo kytičku, neboť jakoukoli formu vegetace ryby oždibaly, ještě než nasadila poupě. Žila zavřená v nevytápěném a špatně osvětleném vězení a každou noc se třásla a škubala sebou, protože se jí zdály zlé sny. I teď, jak šly po liduprázdné ulici, se z každého ze stovky rozbítých oken může vyvalit smrtící šedá šmouha – a co pak nadělá? Janet od ostatních Přeživších slyšela, jaké to je, když tam člověk jen tak stojí, zatímco ohromný žralok klouže s rozsklebenými čelistmi k maličké kořisti. Armáda se rozhodně nemýlila v názoru, že svět již není určen pro lidi. Kif Kif se svou drobnou, malou mačetou proti nenávisti celého tvorstva –

„Mami, podívej!“

Janet se vytrhla z pochmurných myšlenek.

„Co? Co?“

Kif Kif ukázala nad střechy domů o půl města dál. Janet s hrůzou sledovala, jak se z nízkých mraků noří modročerná kosatka a za ní další velryba a další a další. Ohromné kosatky visely na obloze jako černé zepeliny a vzduch klaustrofobicky zhoustl, jako by ho vytěšňovaly. Kdyby

Janet nedržela Kif Kif za ramena, padla by na kolena. Neměla se kam schovat, za ní se rozkládaly jen další rozpadající se ulice, další chatrné, napůl rozbořené budovy; jedna míle země, nad níž kosatka přesvítí ani neza minutu, a dál už jen prázdné moře. Kosatky vyrazily ke čtvrti, v níž se nacházela Janet a Kif Kif. Jejich ocasy líně rozrážely vzduch. Držely pospolu. Útočily.

Nedaleko od ulice, kde stála Janet s Kif Kif, se tyčila stará budova, která přežila nedotčená včetně mramorových soch. Velryba v čele hejna se proplétala kostrami budov s elegancí, která byla v příkrém rozporu s jejími rozměry, a tu starou budovu minula jen těsně, skoro do ní vrazilas ocasem připomínajícím křídlo letadla. Hrozivě se tyčila na obzoru a její stín pomalu klouzal ke Kif Kif a Janet. Když se dostala až k nim, plula nějakých třicet metrů nad zemí a mácháním ocasu jim házela vlasy do obličeje. Přímo nad nimi zastínila svým gigantickým tělem slunce a otevřela tlamu. Čelist s desítkami zubů ostrých jako jehličky se sklopila jako poklop v letadle. O asfalt cákla voda: sliny ve větru. Janet zaječela.

Ale velryba nad nimi nevšimavě proplachtila; její velký stín je zavalil, ale pak byl pryč.

„Vrací se! Vrací se!“ zavřeštěla Janet. Sledovala, jak kosatka pomalu opisuje půlkruh a znovu k nim pluje.

Opět je však minula a namířila si to k té staré budově, zatímco další velryby pluly ve formaci nedaleko od ní.

Kosatka se znovu otočila, doplula zpátky k Janet a Kif Kif, tentokrát však menším obloukem, takže její stín ani nedopadl na ulici, kde stály. Opět směřovala k té staré budově a tentokrát ji už neminula. Hluboko uvnitř mozku toho tvora se vylíhlo rozhodnutí: kosatka se vrhla přímo na cíl a mohutnou hlavou udeřila do kamenného zdíva.

Stará stavba se s tlumeným zahřměním otřásla a shluky kamenů začaly padat ze svých míst. Bledá socha se zaky-

mácela na podstavci a zřítila se dolů na ulici, kde se roztržila, aniž to někdo viděl či slyšel. Ostatní kosatky následovaly příkladu svého vůdce a zaútočily na budovu s ním, narážely do ní a narážely, dokud kříže nemetalý vzduchem hvězdy a zvony se nerozezněly, zvláštně a zcela nerytmicky. Kostel se nakonec sesul s ohlušujícím rámusem, který dělají jen řítící se budovy.

Velryby bezmála minutu kroužily kolem ruiny a pak odpluly do jiné městské čtvrti, přičemž jejich ocasy zvedaly mračna pableskujícího prachu.

Janet roztřeseně vydechla a pak zalapala po dechu, jak jí zmrazené svaly začaly roztávat. Poprvadě řečeno nebyla příliš ráda, že zůstala naživu; život před krajnostmi hrůzy ustoupil až příliš daleko. Ležet v bezvědomí v kosatčině dlouhém jícnu: to by bylo skutečné požehnání, ne tahle příšernost, která se přežítí jen blížila.

Jen musí *předstírat*, že je naživu, *předstírat*, že má naději, odvahu, city, aby to její dcera nevzdala. Musí být silná pro svou dceru, utěšovat ji, dostat ji domů do postele, odnést ji tam, pokud bude potřeba.

Janet se poprvé zadívala dolů na Kif Kif a šokovalo ji, že tvář jejího dítěte úplně září.

„Jé, maminko!“ žasla holčička. „Nebylo to úžasné?“

„Úžasné?“ opakovala Janet nevěřicně. „Úžasné?“

Hluboko v ní se křečovitě vzdemul vztek, čím dál prudší, protože ho přestala ovládat, až se nakonec otrášala zuřivostí.

„Úžasné?“ zařvala a začala Kif Kif mlátit hřbetem obou rukou. Dítě se bránilo a vmžiku to přerostlo ve rvačku, tahaly se za šaty i za vlasy, dokud Kif Kif všemu neučinila přítrž varovným výkřikem. Janet zjistila, že ji holčička táhne za zápěstí po ulici.

„Pojď!“ křičelo na ni ztěžka oddechující dítě vztekle. „Ty blbko!“

Janet klopýtala ulicí, zčásti proto, že byla moc vysoká na to, aby se mohla nechat vést od šestiletého děcka. Ohlédlala se a spatřila to, čeho si její dítě všimlo už předtím: hejno murén, které se shromažďovaly ani ne dvacet metrů od nich, přilákány tou výtržností a vůní lidského masa. Janet srovnala krok, sebrala neprotestující dítě do náruče a běžela a běžela.

Když byly večer v posteli, v bezpečí za drátěnou sítí, pokusila se Janet vysvětlit, co jí tak naštvalo.

„Myslela jsem si, že se žraloků a takových velkých ryb hrozně bojíš,“ řekla nepresvědčivě a přitiskla si to poněkud cizí dítě k sobě. „Každou noc se ti zdají zlé sny...“

Kif Kif se ospale podrbala na svrbící tvář a nose.

„Zlý sny se mi zdaj o jinejch věcech.“

Kdyby přišla závrat

SESTRA JENNIFER

otevřela kufr auta a zapálila butanový vařič, který tam měla postavený. Víko kufru chránilo plamen před větrem; to malé riziko, že se i s autem vyhodí do nebes, ji netrápilo. Tam se dostane méně efektními prostředky.

SESTRA JENNIFER

otevřela konzervu se špagetami a vytřásala její obsah na páničku, aby se prohrál. Stejnou snídani měla každý den, až na ty dny, kdy neměla vůbec žádnou. Jakmile butan udělal, co měl, vypnula hořák a usadila se zase do auta, kde si horký talíř se špagetami opřela o pokroucený volant. Jedla pomalu a zamyšleně, vidličkou, a čelním sklem při tom sledovala mořské ptáky. Auto měla zaparkované docela daleko od okraje, takže na moře neměla výhled.

SESTRA JENNIFER

oddrmolila děkovnou modlitbu za dary, kterých se jí právě dostalo. Byla to jedna z jejích zvláštnostek: pomodlit se po jídle, a ne před ním. Mezi příležitosti, která se jí naskytla, a jejím využitím se toho mohlo tolik pokazit; proto jí